

DATA GOVERNANCE

Anarki eller opplyst enevelde?

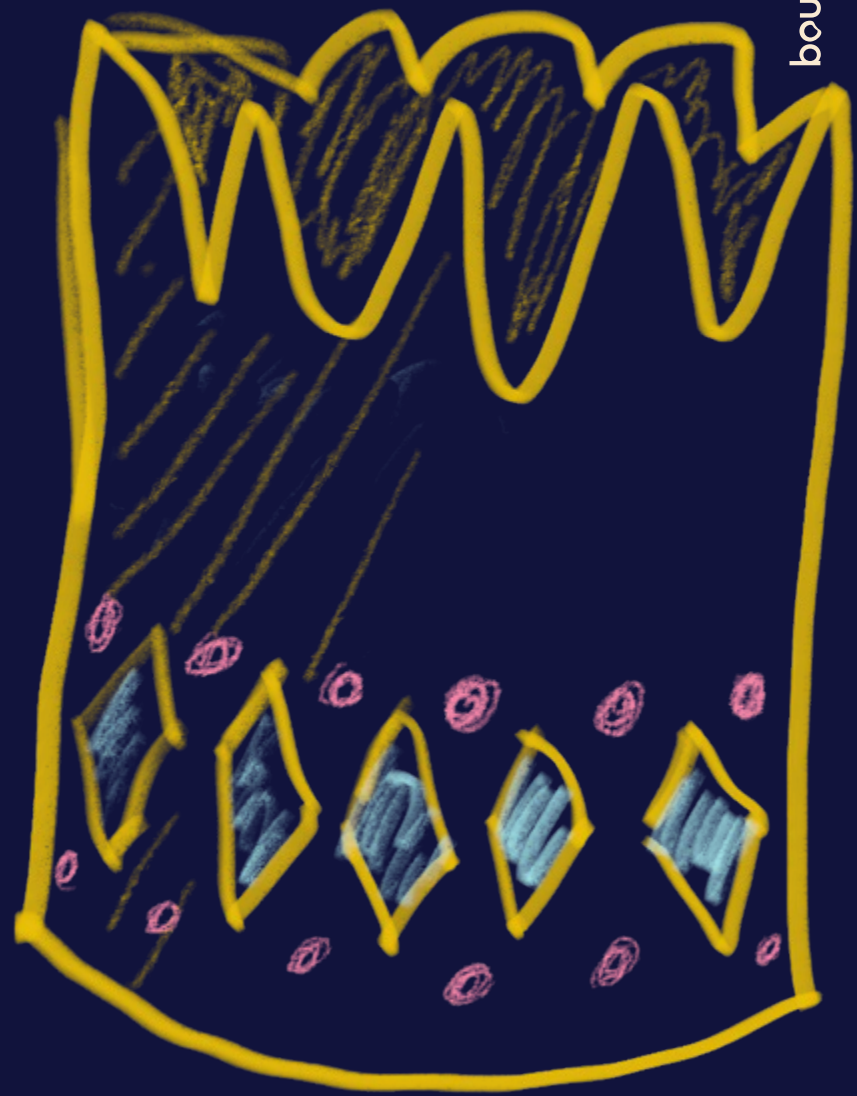
Tormod Varhaugvik, Bouvet.

Faglig arena for informasjonsforvaltning og deling av data
18.01.2023.

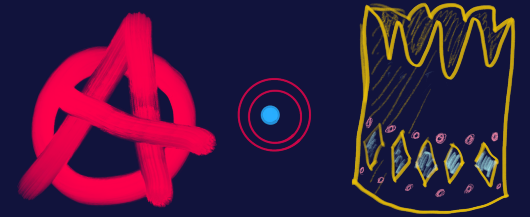
bouvet

Kjennetegn i styring av digitalisering

- «Opplyst enevelde»
 - «Ivory tower architect» - Store satsningsforslag
 - «5-årsplaner» - Noen har tenkt og forstått alt til minste detalj
 - For detaljerte beslutninger basert på antagelser eller betingelser som endres
- «Anarki»
 - Mange samtidige team med utydelige oppdrag, uløste rekkefølger
 - Umulig produkteierrolle - Overveldende mye avklaring og bevegelige mål
 - Mye tapt tid og kode som «re-faktureres»

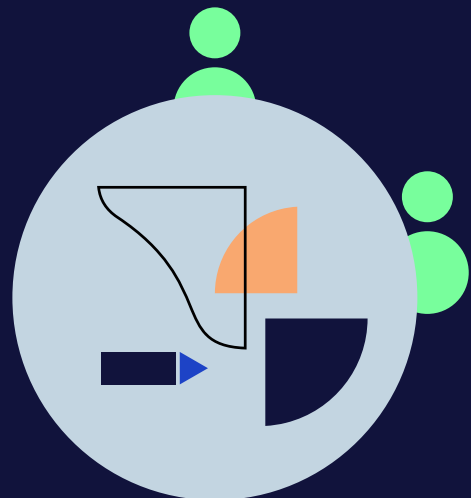

Påstander

Informasjon er det viktigste og vanskeligste

- Forretningen må eie informasjon
 - Sitter på myndighet, ansvar, gevinster og prioriteringer
- Det må organiseres, mer enn det må løses
- God styring – Folk fortjener klare oppdrag og prioriteringer

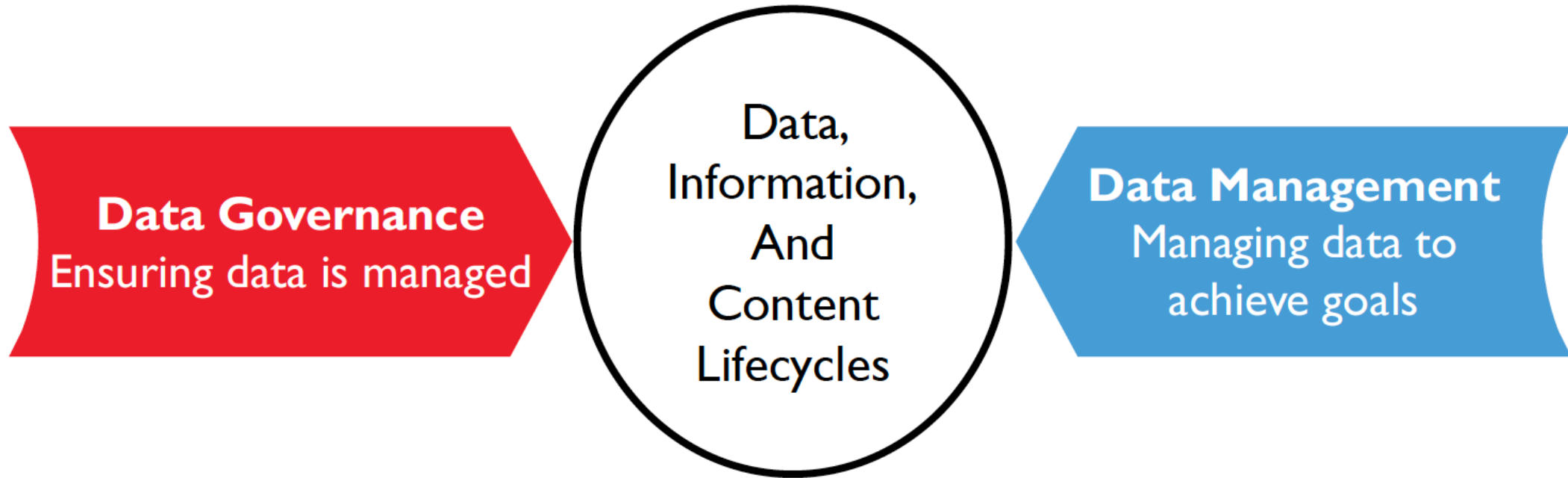

SAMARBEID

Samarbeid for å nå målene

DAMA om Governance

Statsvitenskap

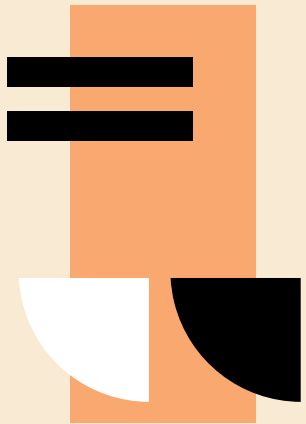
Maktfordeling

- Sektorer i samfunnet
 - = Architecture Partitioning / Segmented Architecture
 - = Domener med ulike formål og begrepsbruk
- Maktfordeling
 - Lovgivende, dømmende og utførende
 - = Arkitektur og porteføljestyring, prosjekter og team
- Kunnskap og demokrati
 - Lover og retningslinjer. Autoritative organer og offentlige høringer
 - = Skriftlige krav i styrende dokumenter med bred forankring. Chief Data Officer og ledere.
- Institusjoner
 - Fellestjenester på tvers av sektorer
 - = Master Data Management med prosesser, organisasjon, teknologi, informasjon (POTI)

ORGANISERING AV INFORMASJON HOS STATNETT

Det store bildet - Informasjonskart

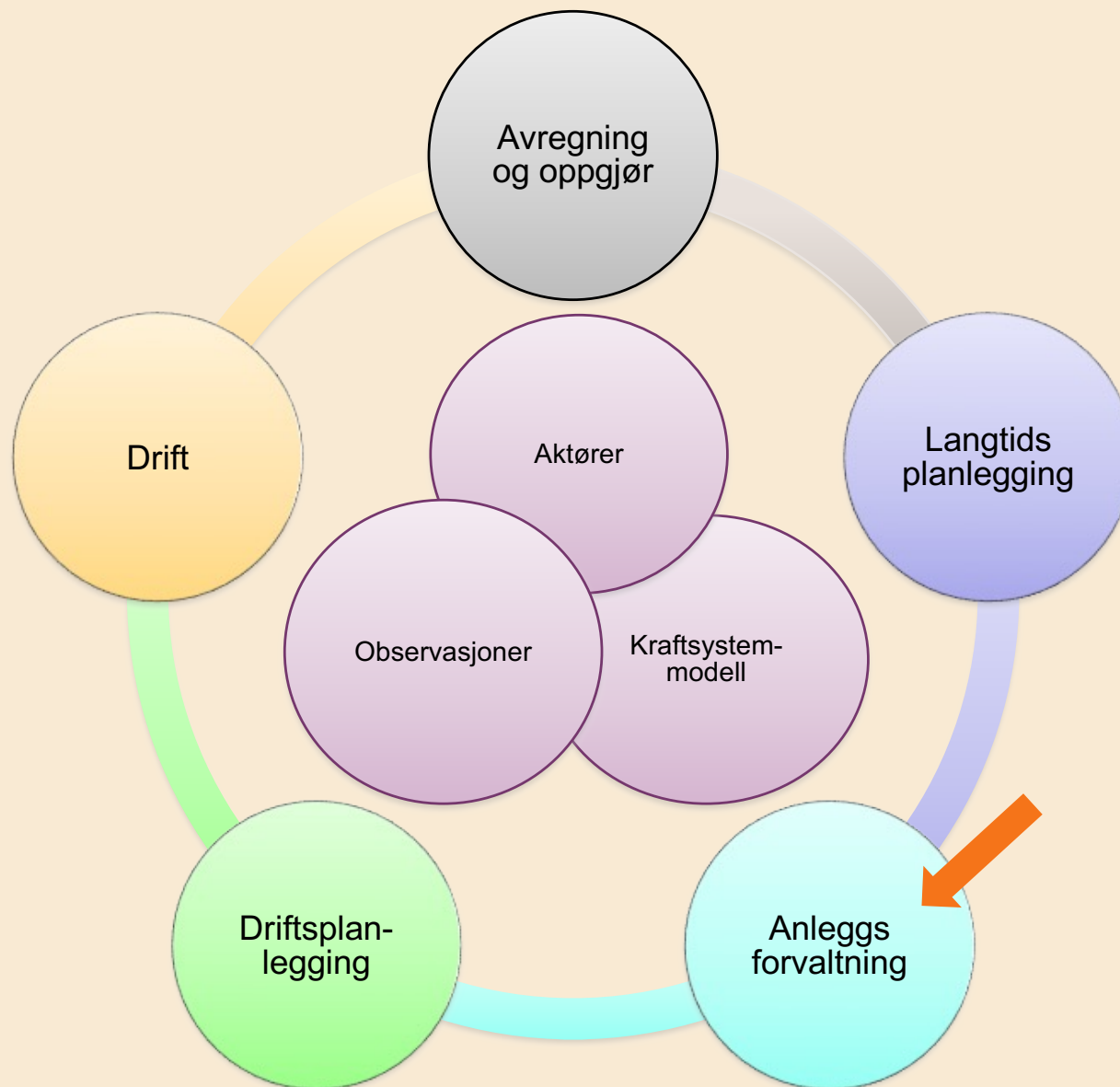

Segmenter i Informasjonskartet

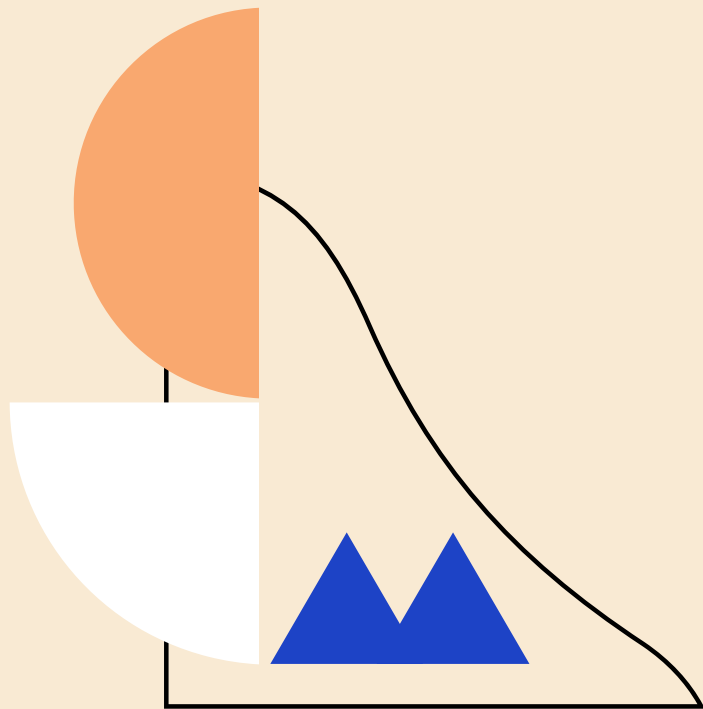
Setter rammer for ansvar, unike navn på informasjonsprodukter, maktfordeling og institusjoner

Dette forstås fra toppledelse og ned i koden

Hierarki av segmenter utvikles løpende (namespace, URI)

Eksempel. Litt utdatert

OPERASJONALISERING

Statnett Forretningsområde Nett

Maktfordeling: Gevinster og ressurser vs. kvalitet

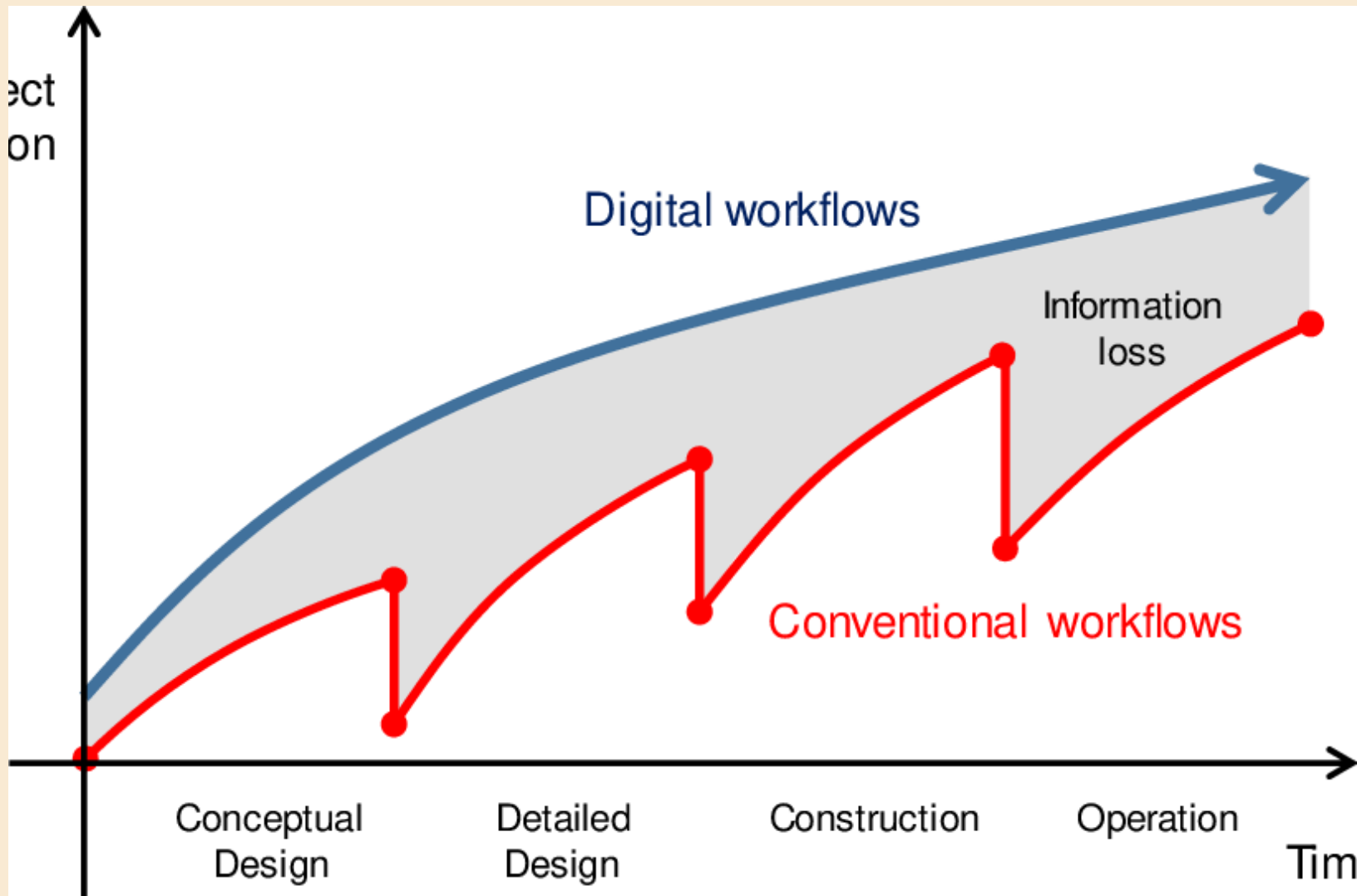
Chief Data Officer. Påse at modellen er operativ og besatt. “Ingen foreldreløse data”

Informasjonseier. Leder med gevinster og prioritering av ressurser. Sikkerhetsvurderinger, tilganger. Bli god bestiller og styre utvikling

Fagekspert. Hva er riktig kvalitet? Hva kan informasjon brukes til?

Dataforvalter. IT-utvikling og det operative har regler å forholde seg til

Livsløpshåndtering av informasjon

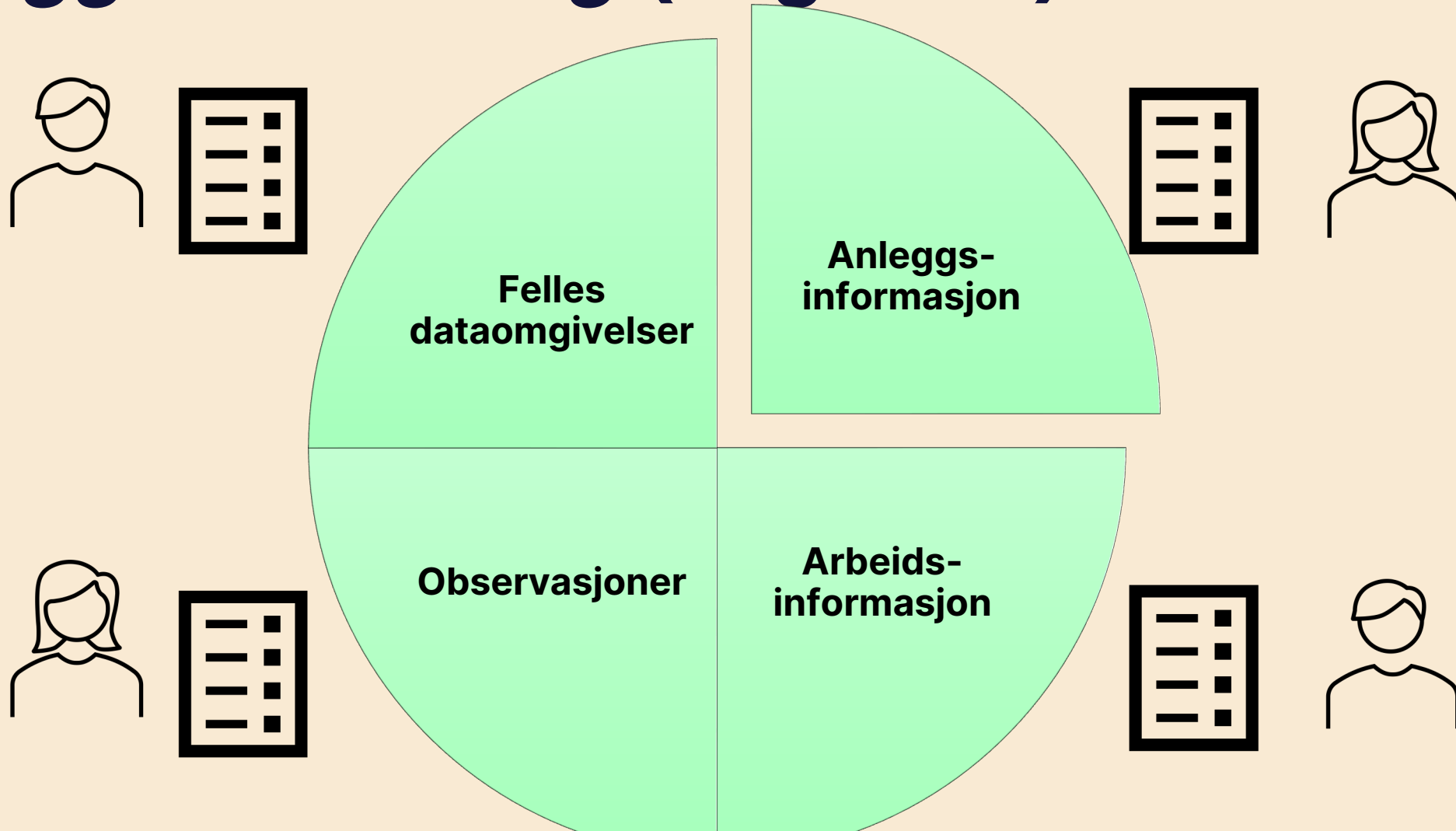

«Conway spiser BIM til frokost

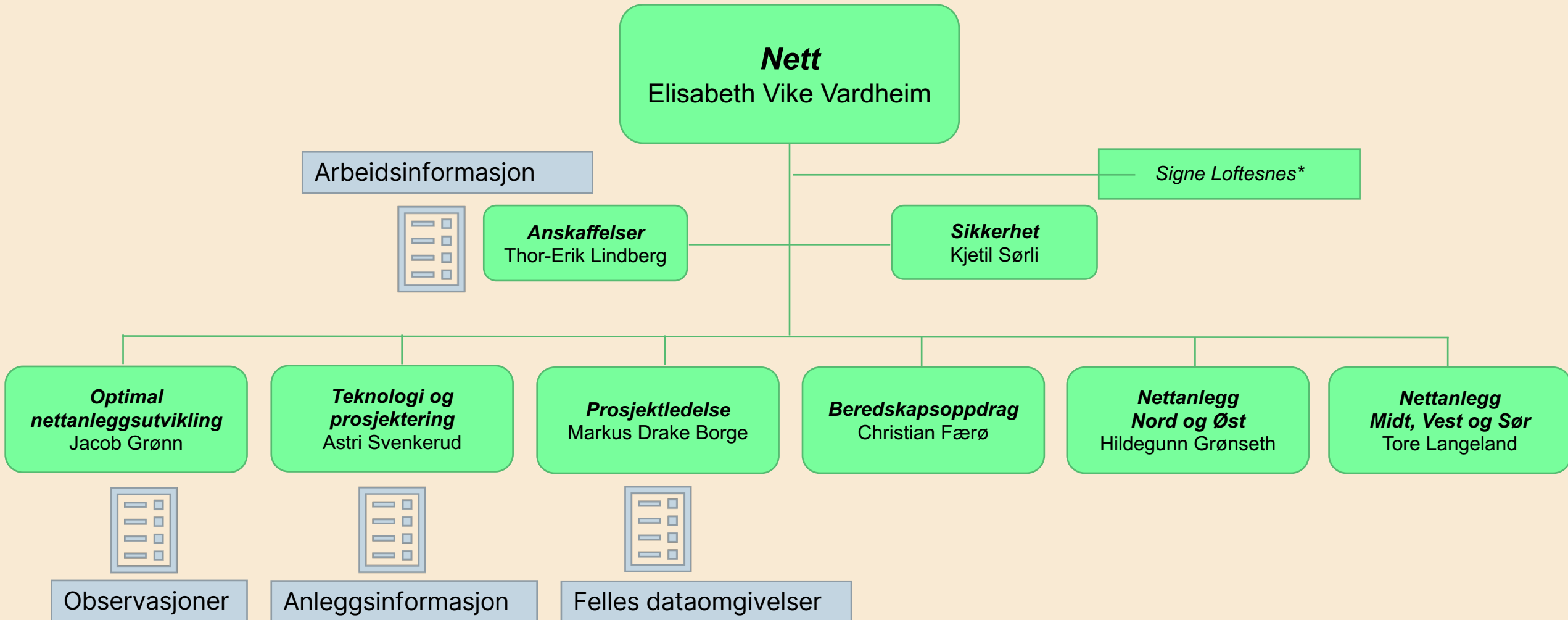
Proessen

	Aktivitet
a	Lage utkast. Kartlegge og forstå behov, krav og standarder. Skaper-bruker-matrise Utarbeide tekst, og definere omfang og oppdeling i områder.
b	Involvere ledere i Ledergruppa og beslutte informasjonseier.
c	Forankre faglig. Informasjonseier bestemmer prosess. Stabilisere tekst og forankre kravene bredt i organisasjonen.
d	Forankre formelt i Ledergruppa. Informasjonseier bestemmer prosess. Etablere styrende dokument.
e	Definere ansvarsfordeling for å lede ut (operasjonalisere). Organisasjonsenheter (med leder) og dataforvaltere.
f	Gap-analyse, definere utviklingsmål og legge utviklingsoppgaver ut i tid. Utvikle tilgrensende arkitekturfag.
g	Fordele utviklingsoppgaver til prosjekt eller produktteam i samarbeid med portefølje. Prosess-/fagutvikling-/målstyring i linja. Følge opp.

Styringsområder (undersegment) innen *anleggsforvaltning* (segment)

Eierskap i ledergruppa

Vedtak om eierskap

Informasjonseiere i Nett

NETT LEDERMØTESAK

Sakstype

Beslutning

Saksansvarlig

Elisabeth Vike Vardheim/N

Møtedato

18.10.2022

Saksbehandlere

Astri Svenkerud/NT, Hildegunn Grønseth/NN, Sonja Dransfeld/TDI, Tormod Varhaugvik/TDI

Kvalitetssikring

Økonomi Juridisk Bærekraft

Andre forretnings-/stabsområder: TD/TDI

Tidligere behandling i Nett-ledermøte

10.05.2022 Informasjonsstyring som strategisk virkemiddel for forvaltning av Statnetts anlegg i et livsløp

Forslag til vedtak

Saken foreslår hvem som skal være informasjonseiere i Nett (N), for utvalgte informasjonsområder. Informasjonseierrollen er en styrende rolle, som skal sikre at informasjonen er troverdig til bruk i og på tvers av arbeidsprosesser. Konserndirektør Nett besluttet informasjonseierskap som foreslått i saken.

Saksprosessen

Beslutningssak om informasjonseiere i Nett er en oppfølging av sak om informasjonsstyring i Nett-led 10. mai: Fremme en beslutningssak om informasjonseiere i Nett innen 30. sept., med en prosess

Lovteksten

5.2.40	Tilbuds- og innkjøpsregistret inneholder de artikler som til enhver tid kan kjøpes inn og være i omløp (eksempelvis de artikler som er på rammeavtale eller igjennom endringsordre i prosjekt).
5.2.41	Alle produkter skal ha historikk på tilbudte og anskaffede artikler. Dette sikres ved å ta vare på informasjon og å påføre disse et revisjonsnummer.
	Som bygget
5.2.50	Det skal finnes et register ²⁷ (anleggsregister) med spesifikk informasjon om hvert enkelt anlegg med hvilke artikler det består av
5.2.51	Det skal finnes et register (konstruksjonsregister) med spesifikk informasjon om hvert enkelt anlegg om hvordan artiklene er sammenstilt. Sammenstillingen er måten den tar del i den fysiske konstruksjonen, men kan også ta del i et funksjonelt system (sammenstillingen kan ha ulike aspekter)
5.2.52	Det skal finnes et register (kontrollanleggsregister) med spesifikk informasjon om artiklene som inngår i kontrollanlegg (eksempelvis IED og vern), deres konfigurasjon og hvordan de er sammenkoblet. Disse er registrert i anleggsregistret og IT-delen av de finnes i CMDB, og det må kunne genereres en kontrollsystemmodell ut fra det. Denne modellen er relatert til kraftsystemmodell.
5.2.53	En artikkel er minste enhet ²⁸ i registeret og minste enhet som behandles i FDVU-prosessene på anleggene.
5.2.54	Det skal finnes et register over artikler (artikkelregister).
5.2.55	Informasjonen om en artikkel skal minst ha følgende: varig og unik kontekstfri identifikasjon ²⁹ (eks. GTIN), unikt navn, funksjonelle egenskaper, tekniske egenskaper, romlige egenskaper og leverandør.

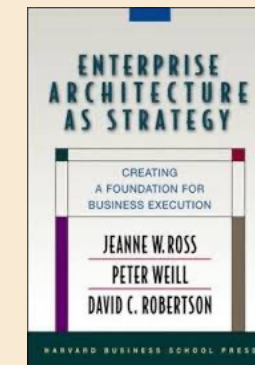
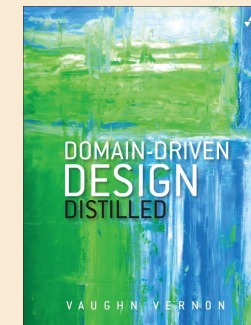
Erfaring så langt

I bunn og grunn digital forretningsutvikling

- Diskusjon om organisering av utvikling av egen digital informasjonsforvaltning har nå fått en arena og en struktur i ledergruppa
- Faglig kontinuitet og bred forankring skaper forståelse av informasjonen rolle langs verdiskapningen
- Kravdokumentet
 - er summen av behov i organisasjonen
 - inneholder felles definisjoner av sentrale begrep
 - uttrykt slik at alle kan lese seg til forståelse

Referanser

- Domain Driven Design Distilled (DDDD), Vaughn Vernon (Addison-Wesley, 2016), Bounded Context
- Enterprise Architecture as Strategy* (Harvard Business School Press, 2006), figure 2.1 "Characteristics of the operating models"
(* nyere utgave: *Designed for Digital*)
- TOGAF® 9.2. kap 36 Architecture Partitioning (Segmented Architecture)
- MIKE 2.0. Activity 1.5 Future State Vision for Information Management, 2.8 Data Standards, 3.10 Taxonomy Design
- DAMA. Enterprise Data Model, Data Mapping
- BizBok Guide 6.0 (Business Architecture Guild, 2017), kap 2.5 Information Mapping
- Organisasjonspsykologi, Edgar H Schein
- Presentasjon om Informasjonskart fra Software 2020:
<https://www.slideshare.net/tormodv/software-2020-tormod-varhaugvik-digitalisering-med-informasjonskart>
- (Det er mye fra DnD Software 20xx, og andre meetups på slideshare.)

